

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Dezastrul armatei române în regiunea Sibiului

— Regimente întregi românești nimicite sau făcute prizonieri —

Sibiu, 30 Septembrie. — După ultimele știri, corpurile de armate române, cari au luptat la Sibiu au suferit o înfrângere completă. Regimentele românești cari n'au fost nimicite, sau făcute prizonieri, într-o fugă dezordonată au căutat pe drumul Făgărașului să se retragă

în România, dar cum pasul Turnu Roșu se află de două zile în mâinile regimentelor germano-ungare scăparea acestor trupe românești este cu neputință. Numărul prizonierilor se ridică la mii, deasemenea și prada este foarte mare, și se evaluează de abia.

Sibiul, înălțimile dela pasul Turnu-Roșu și Székelyudvarhely în posesiunea noastră

Dela Cartierul de presă, 30 Septembrie. — Luptele grele ce s'au dat în preajma Sibiului au avut de urmare, nu numai recucerirea acestui oraș din mâinile dușmanului, dar și o grea înfrângere pentru trupele românești. O parte din regimentele românești au fost nimicite în aceste lupte, iar cealaltă parte s'a retras în dezordine. Conducerea militară germană a condus cu multă cumpănire operațiunile. Dinspre nord-vest infanteria germană a înaintat în marș repede, atacând forțele românești dela spate, la miazăzi de Sibiu. Trupele române s'au retras în valea râului Cibin, de a lungul căii ferate. Ele

au fost urmărite de armatele germane, cari au ajuns în valea râului Ol și au ocupat înălțimile dela pasul Turnu-Roșu. Armata română atacată și strimtorată din trei părți, opune încă acolo o vie rezistență.

Alte lupte înveșinate urmează încă acuma la nord de pasul Vulcan și Surduc. La sud de Petrojeni am respins atacurile românești. De a lungul râului Târnavă, la răsărit de Székelyudvarhely, care oraș contrar afirmărilor din rapoartele românești, este în posesiunea noastră, și în regiunea munților Căliman luptele continuă fără să se fi produs vre-o schimbare.

Englezii luptă din pasiune de sport, francezii luptă din aprinsa iubire de patrie

— Declarații senzaționale ale ministrului de războiu englez Lloyd George —

Rotterdam, 30 Septembrie. — Din Londra se anunță, că ministrul de războiu, Lloyd George, a acordat un interviu reprezentantului agenției «United States America» despre recente zvonuri de pace:

Lloyd George a declarat, că războiul va continua până la zdrobire. Lumea întreagă și chiar și neutrații să știe, că nu se va lua în considerare un amestec din afară în perioada de astăzi a războiului. Marea Britanie n'a apelat la nici o mijlocire, când încă n'a fost pregătită de războiu. Și acum nu vrea o asemenea mijlocire când e pregătită, — până ce despotismul militar prusac nu va fi distrus pentru vecie. Nu s'a văsat nici o lacrimă din partea amicilor Germaniei, când mii de cetățeni englezi a căror instrucțiune militară a durat numai câteva luni, pășind pe câmpul de bătălie au fost bombardati otrăviți cu gaze și doborâți. Și acum aceștia sânt mișcați până la lacrimi la ideea ce va mai veni.

»In hotărârea Angliei de a duce lupta până la desăvârșita zdrobire a Germaniei rezidă mai mult, decât cererea firească pentru război. Cât timp civilizația este amenințată de acelaș dușman nu poate fi vorba de sfârșitul războiului care sfârșit chiar dacă nu-l vedem încă, îl pu-

tem totuși prevedea cum va fi.»

Acți corespondentul american întreabă:

— Dar oare și Franța este tot atât de decisă să ducă lupta până la acest sfârșit? Dorește și ea să lupte, până ce va putea dicta Germaniei condițiile de pace?

Acți ministrul de războiu englez, după o pauză mai lungă a răspuns cu o voce foarte pătrunzătoare:

— Lumea n'a învățat încă să aprecieze grandefa și nobleța admirabilă a Franței. La englezi e pasiunea după sport, care va însuflă până la ultimul moment armata, iar la francezi aprinsa iubire de patrie e aceea, care va ține în picioare ostiile Franței. Fără să se întrebe, când va veni sfârșitul.

— Și Rusia? a întrebat corespondentul.

— Rusia va lupta până la moarte, a răspuns Lloyd George. Este exclus să fie vre-un dezertor între aliații Ententei. Suferințele și durerile se înmulțesc la noi, grozăviile pe câmpul de luptă sânt de nedescris. Vin de pe frontul francez. Credem că mă aflu la porțile iadului, când am văzut cum lărbății intră în cuptorul de foc și se întorc apoi mutilați și de nerecunoscut. Această grozăvie nu mai trebuie să se întâmple pe pământ. De aceea voim să zdrobim pe provocătorii ei.

Războiul cu România

Românii respinși la Sibiu. — Care e situația în Dobrogea. — 150 morți în București de urma bombardamentului Zeppelinurilor.

De pe frontul român au sosit pe ziua de 29 Sept. următoarele știri:

Românii au fost bătuți la Sibiu. Înălțimile la sud și sud-est de oraș au ajuns după lupte violente în stăpânirea trupelor noastre aliate. Bătălia nu-i terminată încă.

Höfer, mareșal-locot.

Rezistența dușmanului în sectorul Sibiului este paralizată. Forțele române au fost respinse spre munți.

Situația în Dobrogea e neschimbată.

v. LUDENDORFFE

Comunicatul bulgar anunță:

De a lungul Dunării e liniște. În Dobrogea slabe lupte de artilerie. De a lungul Coastei Mărei Negre, un vapor de război rusesc a bombardat timp de oră și 20 minute satul Kaplajakeni. Bombardarea n'a avut succes.

Comunicatul român dela 27 Sept. anunță:

Pe frontul de nord și nord-vest: În munții Kelemen și Gorgeny lupte de patrulare. La sud de Sibiu și în valea Jiului au avut loc lupte violente. Trupele noastre au atacat pe dușman și l'au respins. În plina grabă se retrage în direcția nordică și la nord-vest. Am capturat 2 mitralieze și am făcut 100 prizonieri, printre cari 2 ofițeri.

Pe frontul sudic: La Dunăre foc de artilerie de ambele părți. În Dobrogea e liniște.

La 26 Sept. aeroplane dușmane au aruncat în cursul zilei bombe asupra Bucureștilor și satelor dela sud, făcând câteva victime, aproape exclusiv femei și copii. Un Zeppelin a aruncat în noaptea de 27 Sept. bombe incendiare asupra Bucureștilor, provocând două mici incendii cari au fost stinse îndată. Bombele au omorât o femeie și au rănit o alta. Zeppelinul a fost gonit de artileria noastră. În regiunea Toblița, artileria noastră a silit un aeroplan dușman să se coboare.

— Ziarul englez «Times» află din București că în urma bombardamentului Zeppelinurilor au fost omorâți acolo 150 persoane.

Arhivele și Arsenalul din București sânt transportate în alte locuri, în urma atacurilor Zeppelinurilor și aeroplanelor germane.

Regele României în Dobrogea

»Corriere della Sera« află din București:

În Dobrogea, aripa dreaptă a armatei bulgare este din nou în drum de înaintare pe linia Topraizar-Tuzla.

Ziarele rusești află din Reni, că regele României a sosit pe frontul dobrogean unde a inspectat punctele de sprijin fortificate dela Dunăre.

Criticii militari ruși sînt de părere, că încă anul acesta vor avea loc lupte decisive în România. Se așteaptă și sosirea țarului pe frontul dobrogean.

Icoane din București în timpul războiului

»Russkoje Slovo« află din București, despre stările de acolo:

Pravăniile trebuiesc închise cel mai târziu la 6 seară. Lumina trebuie stinsă dela vitrine și magazine. Cafenelele și birturile trebuie să fie închise la ora 9 seară. Patrulare militare străbat capitala și veghează la executarea strictă a ordinilor autorităților militare. Comandantul cetății București a interzis ori ce intrunire. Mai mult de trei persoane nu pot sta la o laltă pe stradă. Vânzarea alcoolului e cu desăvârșire oprită. Este interzis dangătul clopotelor dela biserică. Numai la apropierea mașinelor de zburat, pot suna clopotele.

Răspândirea de svonuri alarmante e pedepsită cu închisoarea. Pentru vânzarea cafelei, ceaiului, zahărului, se vor elibera cartele speciale. Guvernul român imitează organizația germană în ce privește aprovizionarea țării cu mijloace de trai.

Prefectul de București într-o ordonanță lipită pe zidurile orașului, îndeamnă populația la o atitudine calmă, demnă. Panica este tot atât de pagubitoare ca și furia de îmbogățire ce se manifestă în general. Au fost cazuri, când soldații și refugiații au fost exploatați și reduși la sapă de lemn de oameni fără scrupul din București. În București se va decide soarta României. Fie-care bucureștean are deci datoria sfintă de a contribui la aceasta printr-o purtare exemplară.

Prefectul anunță apoi că în zilele viitoare vor avea loc mari incartierări în București. Populația să primească bine pe soldații români și aliați, pentru a nu fi nevoie de măsuri drastice. La atacurile aeroplanelor, trebuie să fie imediat evacuate străzile și piețele, pentru a se evita pierderile însemnate de vieți omenești de până acum. Atenția cea mai mare trebuie de îndreptat asupra spionilor dușmani. Totuși viatătoarea după spioni nu trebuie să degenereze în urficiosul sistem de denunțări, cum s'au stabilit acum numeroase cazuri.

Lipsa de articole industriale în România

Ziarele suedeze află din București: După ce rezevele de articole industriale ce au fost în țară, au fost folosite, se resimte o mare lipsă de acestea. E o mare criză de stoffe, de cărbuni. Ministerul de război a numit o comisiune specială, care să studieze dacă poate fi folosită păcură pentru încălzit.

Centralele de cumpărare, ține zilnic ședințe pentru a rezolva problema de aprovizionare.

Ce pradă au luat bulgarii dela Români

Correspondentul special al ziarului »Pester Lloyd« Geza Heczeg, telegrafiază de pe frontul dobrogean, că a văzut cu proprii lui ochi pradă făcută de bulgari în luptele din Dobrogea.

În cele 4 săptămâni de ofensivă în Dobrogea, Bulgarii au capturat 150 tunuri și 110 mitralieze. La Tutrakan am văzut tunuri engleze și tunuri sistemul cel mai nou din uzinele lui Krupp, cari au fost foarte puțin sau de loc folosite. În Silistra am văzut 8 mari tunuri de cetate zidite în pământ, tot dela Krupp comandate în anul 1904 Români cari au fugit, au distruș numai puține tunuri. Sînt peste o sută de tunuri cari cu puține renoveri, vor putea fi chiar zilele viitoare folosite contra dușma-

nului. Și materialul de război lăsat de români, este enorm. În Tutrakan și Silistra am văzut caverne și hoteluri săpate sub pământ, în cari se ațiau depozite de granate și șrapnele bine împachetate, pentru luni întregi. Și în satele din jurul acestor două cetăți, bulgarii au găsit

măi de lăzi cu patoane de pușcă, granate de mână și alte proiectile. Prada aceasta este un câștig extraordinar pentru armata bulgară. Se poate spune că un sfert din întregul parc de muniții de artilerie a românilor a căzut în mâinile bulgarilor.

MERSUL RĂZBOIULUI**Venizelos a format un guvern provizor**

In Carpați luptele continuă. — Artileria italiană meru în acțiune. — Ofensiva anglo-franceză a mai slăbit. — Situația pe frontul macedonean.

De pe frontul rusec au sosit următoarele știri: În Carpați lupta continuă mai departe. Situația e neschimbată.

La armata generalului Terstianski am prins alaltăieri în total 41 ofițeri și peste 3000 soldați ruși, 33 mitralieze și 2 tunuri.

HOFER, mareșal locot.

Pe frontul prințului Leopold al Bavariei: Afară de un atac rus slab, fără succes la nord-est de Goduzischki și în unele locuri un viu foc de artilerie, — nu s'au produs evenimente deosebite.

Numărul prizonierilor ruși făcuți la 27 Sept. la Koritnița, se ridică la 41 ofițeri și peste 3000 soldați, iar pradă la 2 tunuri și 33 mitralieze.

Pe frontul arhiducelui Carol:

Luptele în Carpați continuă. Nu s'au produs evenimente deosebite.

Din Balcan au sosit următoarele știri:

(29 Sept.) Comunicatul bulgar anunță de pe frontul macedonean:

În văile aproape de Florina, slab foc de artilerie. Pe înălțimile Kaimakalan canonada vie. Am respins un atac de noapte al dușmanului și printr'un contra-atac am luat o linie de tranșee, care formează cea mai importantă poziție din valea Moglenița. Pe ambele maluri ale Vardarului au loc slab foc de artilerie și lupte cu asvârșitoare de mine. Pe restul frontului liniște.

— Din Grecia au venit următoarele noi știri:

Cele din urmă vești engleze nu anunță nimic decisiv. Cu toate măsurile severe ale ministrului de marină, rebeliunea se întinde în flota greacă. Un căpitan de marină care comandă câmpul aviativ din Phaleron, cu alți 28 aviatori greci s'au asociat mișcării lui Venizelos. Și în armată, mișcarea revoluționară câștigă teren, încet dar sigur. Foștii miniștri de război Gallaris și Janakitsa, cari până acum au fost de o neutralitate strictă, cer acum renunțare la neutralitate, ca o necesitate urgentă. Și prim ministrul și ministrul de externe a accentuat la rege importanța unei hotărâri imediate.

— Venizelos a fost primit cu mare însuflețire în Canea (Creta). O adunare de 9000 bărbați au luat hotărârea ca Venizelos și Karduriotis să formeze în comun un guvern provizor și să se asocieze încă un regent. Acest guvern va organiza forțele armatei grecești și la va incorpora la armata Ententei.

— »Seccolo« află din Salonic, că pe tot frontul macedonean, furtună și ploaie a făcut ca operațiile armatei Ententei să fie întrerupte.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Unde urmează lupte pe frontul italian. —

De pe frontul italian comunicatele lui Höfer anunță:

Pe frontul platoului Carst, violent foc de artilerie și mine contra pozițiilor noastre și contra regiunilor noastre îndărătul frontului. Pe frontul Fleimsthal, dușmanul sub protecția celui dese a atacat ieri după amiază culmea Gardinal și muntele Cima Busa Alta. A fost respins. Culmea Cimone stă meru sub focul artileriei grele și ușoare. Totuși acțiunea de salvare a avut succes. Trupele noastre brave au reușit după mari greutăți să scoată de sub dărâmături 7 italieni, cari erau cu desăvârșire istoviti și să-i ducă la loc sigur.

HOFER, mareșal locot.

LUPTELE DIN APUS

Ofensiva anglo-franceză a mai slăbit. — Zeppelinurile au făcut mari pagube militare în Anglia. — Rebeliunea trupelor rusești în Franța.

Comunicatul german anunță de pe frontul anglo-francez:

După respingerea singeroasă a atacurilor dușmane dela 27 Sept. bătălia dela Somme a slăbit ieri cu totul. Un puternic atac englez între Ancie și Courcellette a fost respins, după ce-am renunțat la mici părți de tranșee. Atacul s'a prăbușit la nord-vest și nord de Courcellette în focul nostru. Un alt atac slab la Baucourt-l'Abbaye, a dat deasemenea greș.

M. LUDENDORFF

— Pentru înfăia oară, ziarul englez »Daily Mail« vorbește de marile pagube militare pricinuite de bombardamentul Zeppelinurilor asupra Angliei. Mai important decât pagubele pricinuite, e faptul că atacurile aeriene ne silesc pentru apărarea populației, să reținem în țară un număr important de militari cari ar putea fi folosiți mai bine pe front.

— Din isvor francez demn de încredere, află ziarul elvețian »Tagesanzeiger« că în sinul trupelor rusești din Franța domnește mare nemulțumire și că zilnic au loc cazuri de rebeliune.

— Încă 42.000 belgieni de 18 până la 40 ani au fost asentați la 27 Sept. la Havre.

Dela 1 Septembrie, prețul ziarului nostru se urcă la

10 fileri exemplarul

asta în urma marelui scumpete a hârtiei și costul material necesar tipăritului unui ziar.

Știrile zilei

Romanța Iahturilor

Iahturile albe,
Iahturile roșii
Iahturile negre,
Iahturile celor înfrățiți cu marea,
Infrățiți cu vântul
Și cu resemnarea —
Iahturile vieții,
Ancorată 'n port,
Dimineața 'n clipa când cântau cocoșii.

Iahturile albe, ancorată 'n dreapta,
Iahturile roșii, ancorată 'n stînga,
Iahturile negre, ancorată 'n mijloc.
Iahturile albe, aduceau cu ele
Cântece și ovații,
Marșuri triumfale,
Pilde de curaj și de vitejie,
Toată quintezența unei generații,
Tot ce cântă glonțul,
Tot ce scrie spada —
Clipa ce înfrățește
Sângele cu ploaia,
Rana cu zăpada.

Iahturile roșii, aduceau cu ele
Vaele și lacrimi
Flamuri sfâșiate,
Scuturi găurite,
Săbii ruginite
Și armuri pătate
De noroi și sânge
Și figuri schilocite,
Mute
Și 'ncurătate —
Mute ca sentința luptelor pierdute,
Triste ca fantoma gloriei defuncte.

Iahturile negre, aduceau cu ele
Liniște deplină,
Miros de tămăie,
De făclii de ceară
Și de flori funebre,
Pe catarguri, două flamuri lungi de doliu
Și pe bord, stigmatul stînsului orgoliu.
Dar după trei zile
Și după trei nopți,
După trei apăsuri
Și trei răsărituri,
Iahturile negre, morții și debarcară
Pe când cele albe
Și cu cele roșii
Ancorele grele, greu le ridicară
Și din porți plecară
Dimineața 'n clipa când cântau cocoșii...

Incotro?
Spre care firmuri depărlate?
Incotro?
Spre care lupte apropiate?..

Unele spre dreapta,
Altele spre stînga,
Iahturile vieții iarăși au pornit...
Dar în largul mării
Dimineața 'n clipa când cântau cocoșii
Iahturile albe,
Iahturile roșii
Iahturile celor înfrățiți cu marea
Infrățiți cu vîntul
Și cu resemnarea —
Iahturile vieții
Naufagiara!..

ION MINULESCU.

Episcopul Caransebeșului s'a reîn-tors la reședința Sa

P. S. Sa Episcopul de Caransebeș dr. Miron Christea, care a pătrecut câteva săptămâni la Budapesta, s'a întors în reședința Sa din Caransebeș, împreună cu membrii din consistoriu, dat fiindcă situația de acolo e absolut liniștită și pericolul unei invaziuni este exclus.

Preot român sfintit în Budapesta

La capela română din Budapesta a fost sfintit de preot teologul Mitrofan Ciorei din Broșteni, preot în Porotic. Actul sfintirii a fost săvârșit cu invoiala episcopului Aradului, de către P. S. Sa dr. Miron Christea asistat de Prea Cuv. Sa Ghenadie Bogoievici, și de dr. George Comșa.

Inchiderea Camerei ungare

În ședința dela 28 Sept. a Camerei ungare au mai vorbit următorii deputați despre politica generală a guvernului ungar:

Deputatul Cündisch arată, că populația din Germania e mult mai disciplinată decât populația ungară și de aceea ordinațiunile guvernului la cruțare sunt mai mult luate în considerare.

Deput. Giesswein arată necesitatea urgentă a reformei agrare, și dorește, ca toți acei cari au luptat în războiu, pentru patrie la întoarcere să capete o bucată de pământ.

Deput. Szabó spune: că la lipsa de lapte, nu se poate pune vina pe producătorii de lapte, căci producătorii sunt bucuroși când își pot vinde laptele. Despre scumpetea cărnei oratorul observă, că economii își vind vitele numai cu un preț puțin urcat, dar vin agenții care s'au mai bine informați și cumpără toate vitele și atunci economul își rescumpără vitele cu prețuri enorme. Cere, ca dictatorul pentru alimente să fie ales din rândul producătorilor.

Contele Mihail Eszterhazy arată, că diferitele centrale nu corespund necesităților. Diferitele ordinațiuni ale guvernului au fost date prea târziu.

Deput. Desideriu Abraham arată lipsa de concepție a guvernului în chestie de aprovizionare. S'au produs acum astfel de stări, încât chiar oamenii mai bine situați numai odată pe săptămână pot să mănânce pentru ca să se sature într'adevăr.

La ora 7 președintele în urma cererii deputaților de opoziție dispune evacuarea galeriei de public, pentru o ședință secretă.

Eri s'au închis dezbaterile asupra raportului guvernului.

La prânz s'au întrunit ambele corpuri legislative în sala de cupolă a parlamentului alegând un nou păzitor al coroanei în locul baronului Nicolae Wesselényi, care a murit de unăzi. A fost ales de păzitor al coroanei, contele Iuliu Ambrozy membru în casa magnaților care a fost candidat chiar de rege.

La orele 4 s'a ținut ultima ședință, în care au vorbit miniștrii reflectând la criticile deputaților aduse în ședințele trecute.

Ministrul de agricultură baronul Ghilanyi spune, că populației dela sate, trebuie de pus la dispoziție mai multă făină și cereale decât populației dela orașe. Impărțirea mijloacelor de trai trebuie centralizată, așa cum reiese din experiențele făcute în Germania. Mărirea producției este o imposibilitate în timpul războiului. Faptul, că recolta a fost adunată până acum, dovedește că toți factorii și-au făcut datoria.

Ministrul de interne reflectează la declarațiile facute de contele Albert Apponyi despre protecțiunea copiilor și recunoaște, că mortalitatea

copiilor noui născuți este foarte mare în Ungaria. Cauza e, că mamele nu s'înțotdeauna în situație de a hrăni cum se cuvine pruncii lor. Contra acestui rău trebuie de luptat prin îndrumări, ce trebuie de dat mamei și asta nu numai din partea medicilor ci și a profeților, învățătorilor, notarilor, poliștilor și jandarmilor. Cu toții trebuie să fie puși în serviciul protecțiunea copiilor. Instituțiunile din Ungaria pentru protecțiunea copiilor au până acuma în îngrijirea lor 60.000 de copii. Guvernul va duce grijă și de protecțiunea mamei.

Contele Tisza spune, că cererea după o reformă electorală nu poate fi rezolvată într'un mod așa de incidental, că nu se poate cunoaște încă rezultatul ultimei reforme electorale. Apoi prim-ministru ungar recunoaște, că cu bucatele din anul acesta nu se acoperă toate trebuințele țării până la recolta viitoare. Dar nici în Ungaria, nici în Austria nu trebuie să existe teamă de foamete. Chestia e numai, dacă vom ști folosi astfel rezervele noastre, ca puterile noastre să nu fie reduse. Publicul are datoria patriotică să dea tot ajutorul autorităților. Experiențele celor doi ani ne arată, că trebuie de creat o organizație, în care să fie concentrate secțiunile celor trei ministere, cari se ocupă cu aprovizionarea țării cu alimente. La această organizație se va alătura un senat, care va controla, dacă dispozițiile sunt executate. Prim-ministru face apel la toate personalitățile competente, fără deosebire de partid să ia parte la această organizație.

Președintele Camerei citește apoi propunerea contelui Mihail Karolyi, ca parlamentul să trimeată o adresă regelui și propune, ca deputații să nu încuviințeze acum motivarea acestei propuneri. Se admite.

Președintele anunță apoi închiderea Camerei și că viitoarea ședință se va ține la 7 Dec.

Vești de pe frontul italian

Un bate militar din regimentul 41 al arhiducelui Eugeniu ne scrie următoarele de pe frontul italian:

Domnule Redactor!

Prin mica mea epistolă, veți ști, că din 14 Septembrie au început italienii o mare ofensivă dar nimic nu ne pot face. Până astăzi am avut numai vreo doi răniți. Ei tot într'una fac »Angriff«, »Trommelfeuer«, dar noi avem bune »Stellungun« și când vin italienii înainte nu se mai întorc înapoi. Acolo rămân pe lângă dreturile noastre. Aici la Görz e mare »Angriff« dar nouă nici nu ne pasă, că Dumnezeu ne ajută. Ce ar mai fi de noi, am să Vă mai scriu de aici din »Deckung«.

Vă salut pe toți stimaților domni, la revedere
inf. Ioan Prokipciuk din reg. 41.

Avis abonaților noștri!

Rugăm pe acei din abonații noștri cari cer schimbarea adresei, să trimeată o taxă 40 fileri în mărci, pentru că dă mult de lucru și administrației și tipografiei noastre, mai ales că avem câte o sută la zi, așa că trebuie să angajăm persoane anume pentru scimbul adresei.

Amânarea înrolării glotășilor din contingentele 1866-71.

Din considerare la lucrările de toamnă ale pământului — ministrul de honvezi a dispus ca glotășii născuți în anii 1866-1871 cari au fost chemați sub drapel pentru 2 Octombrie — să fie de o camdată scutiți de a se înrola la termenul acesta. Se va stabili mai târziu, un alt termen.

O zi de 25 ore

Azi, 30 Septembrie ia sfârșit timpul de vară, care a fost stabilit la 1 Maiu. Ziua de 30 Sept. care a început ieri la miezul nopții se termină astăzi noapte la ora 1 — și de aceea ziua de azi va fi de 25 de ore. La ora 1 noapte, vom întoarce arătătorul mic dela ceas la ora 12 — așa că de două ori vom avea ora dela 12 la 1. Nu se va produce perturbări prin această oră dublă, căci cine voiește poate mai curând să-și reguleze ceasul după timpul de iarnă. Un singur lucru bun va fi că vom putea dormi noaptea asta mai mult cu o oră.

In Viena speculanții se închid, în Budapesta sînt liberi

Din Viena se anunță: Tribunalul din Josefstadt a osândit pe un negustor la o săptămână închisoare, fiindcă vindea ouăle cu 32 fileri bucătă. Lucrul e destul de ciudat, când știm că la Budapesta, negustorii vînd ouăle cu 34 fileri bucătă și se bucură de deplină libertate. Și apoi e de mirare că la Viena se vînd ouăle mai ieftin ca în Budapesta, când Viena își procură doar ouăle din Ungaria.

Și la Viena se vor închide localurile la 1 noapte

Până acum, cafenelele din centrul Vienei, cercul 1., au căpătat permisiunea să fie deschise până la 2 noapte, — iar cafenelele din cercurile învecinate, cari cereau permisiunea, puteau să rămîie deschise până la ora 2 de noapte. De acum înainte însă și la Viena, toate localurile publice vor trebui să fie închise la 1 noapte.

Bombardarea Sofiei

Agentia telegrafică bulgară anunță că Vineri dimineață la ora 8, un aeroplan dușman venind din Macedonia a aruncat asupra Sofiei dela o mare înălțime 3 bombe de mic calibru, cari au omorît un măturător de stradă, trei cai, și au rănit o femeie și un copil. Pagubele s'au redus, la spargerea unui număr de geamuri în urma pulerei exploziunii. Urmărit de aeroplanelle noastre, aviatorul dușman a dispărut în direcția nordică.

ANUNȚUR

„Albina“

Institut de credit și economii, Sibiu, anunță celor interesați, că în urma împrejurărilor și-a transpus birourile în mod provizor la Budapesta, edificiul Băncii com. ung. pestane V. Furdö-utca 2, et. 1. De aici va căuta să servească după putință în toate privințele interesele clienților săi de toate categoriile. Tot în același edificiu își are localul și filiala din Brașov a „Albinei“. Orele de oficiu pentru casă dela 9-12 jum. în fie-care zi de lucru.

»ALBINA« inst. de credit și econ.

Petru Ciosescu

născut în Soimoș (com. Arad) la 28 Oct. 1874, honved la reg. 310, batalionul 4, comp. 12, țugul 5 (țabori poșta 350). Din 8 Iunie 1916 nu se mai știe nimic despre dînsul. Cine știe ceva despre el, este rugat să binevoiască a scrie soție isale: Maria Ciosescu născută Gaia (Pau) în Solymosvár, poșta ultimă Mariaradna, comitatul Arad.

O cetate care și-a schimbat mereu stăpînul

— *Importanța strategică a cetății bulgare Silistra.* —

Portul și cetatea Silistra, care a căzut iară în mâinele bulgarilor are o mare importanță militară strategică.

În anul 1913, în timpul războiului balcanic, când România se pregătea de război contra Bulgariei, și-și afirma în publicitate, pretențiile ei asupra Silistrei, d-l căpitan Pennescu din București a publicat în »Revista armatei« un articol în această privință, arătând foloasele ce ar avea România dela cetatea Silistra, astfel:

1. Silistra amenință din coastă pe dușmanul care ar cerca să năvălească în Dobrogea. Ea apără România de primejdia de-a fi lovită în timpul concentrației; căci, neavînd-o, Bulgarii nu pot începe repede operațiile în potriua Dobrogei, pe acolo unde sunt mai puține greutăți de învins, adică pe la Dobrici, Baeram, Dede, Cobadin, Megidia, Cerna Voda. Nu-și vor mai putea răzîma aripa stîngă pe Silistra și ar fi mereu amenințați de garnizoana cetății ori de oștile ce s'ar aduna la adăpostul ei.

2. Silistra ar ținea locului mare parte din armata bulgară, căci ar trebui să privegheze armata românească aflătoare în cetate sau în apropierea ei. Li vor trebui oști multe, căci Silistra stă în legătură strînsă cu România, de unde ar sosi mereu armata peste pod.

3. Avînd cetatea aceasta, România a asigurat pe totdeauna podul dela Cernavoda în potriua unui atac de pe apă.

4. La adăpostul Silistrei, marina noastră de război poate opera cu puteri unite în potriua flotei dușmane. Marina noastră ar putea împiedeca să nu pătrundă în susul Dunărei nici un vas dușman. Acuma e foarte anevoie, căci ar trebui să păzească toate canalurile și insulele Dunărei pe întindere de 10-20 klm.

5. Avînd Silistra, armata română se poate concentra mult mai repede în Dobrogea. Când Silistra va fi legată cu România prin pod și cale ferată, oștile ar putea înainta spre locul de concentrare (în Dobrogea) pe două linii: din Moldova pe linia Galați-Focșani, Fetesti-Megidia; din Muntenia, pe linia București-Ciulnița-Călărași.

6. Silistra, în mîna noastră, micșorează rostul strategic al Ruscucului, la caz de ofensivă din partea Bulgariei spre miază-noapte. — Fiind Ruscucul numai la 100-120 klm. de București și în poziție foarte prielnică, este foarte cu putință ca Bulgarii să încerce pe-acel trecearea Dunărei. Avînd noi Silistra, această putință se zădărnicește; căci ar fi amenințați din coastă, dela 100 de klm. din Silistra.

7. Bulgarii își completează, cu cetatea Silistra colțul dela miază-noapte al quadrilaterului. Avînd-o și răsămîndu-se pe lagărul întărit de la Dobrici, și-ar putea mișca oștile fără teamă de vie-o năvălă a dușmanului. Silistra este colțul cel mai înaintat al quadrilaterului, care ne ar zădărnici încercările de-a turbura concentrarea Bulgarilor.

Ne mai avînd-o, vor fi nevoiți a-și face concentrarea mult mai la apus, deci podul dela Cernavoda n'ar mai fi amenințat.

8. Avînd Silistra, ne vom răzîma pe 4 cetăți: Silistra, Cernavoda, Constanța și Mangalia, cari vor alcătui quadrilaterul românesc, în lăuntru cărui armata noastră ar putea manevra în voe.

9. Situația ar ușura foarte mult operațiile ofensive ale armatei române. Aceasta, neavînd de ce se teme la aripa sa dreaptă, căci s'ar răzîma pe o cetate tare, ar putea înainta repede în Bulgaria.

Răsămînd pe Silistra și pe flotă, armata română ar putea opera fie spre Apus, fie spre răsărit-Miază zi, urmînd liniile cele mai sigure. Ar putea înlătura greutățile ce înfățișează ținuturile lipsite de apă și de sate din Dobrogea de miază-zi și din Deli-Orman.

10. Avînd Silistra, linia de comunicație a armatei ce-ar opera în Bulgaria, ar trece prin acest oraș. Ar fi deci cea mai scurtă și ar ușura hrana oștirilor și trimeterea munițiilor. Silistra, fiind bază de aprovizionare, operațiile s'ar ușura foarte mult.

Silistra, este cu alte cuvînte, cheia Dobrogei, rostul ei este covârșitor, atît într'un război ofensiv cît și în unul defensiv, al României cu Bulgaria.

Azi, când Silistra a fost perdută de România, — se înțelege că presa română caută să micșureze importanța Silistrei, dar fapt e că prin recucerirea Silistrei de către Bulgari, România a perdut cheia Dobrogei.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțu.
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapesta, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Harta Europei împreună cu harta Ardealului

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fileri porto postal.

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Rugăciuni pentru soldați

cu binecuvîntarea Pr. S. S. episcopul Dr. E. Cristea (pentru gr. orientali).

Prețul: 1 exemplar cu porto postal 10 fileri;

50 exemplare cu porto postal 3 cor. 20 fileri;

100 exemplare cu porto postal 5 cor. 30 fileri.

Octoihul

(carte frumos legată în roșu, cu 320 pagini), care cuprinde toate cântările bisericesti, ca: Rânduiala Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminici, Podobiile, Pojileu, Pripelele, Catavasile, Imoasele, Svetilnele și multe altele, costă numai 2.40 cor., plus 20 fileri porto postal.

Cîntece din războiu

În bogata literatură ce a apărut în timpul războiului, cuprinzînd culegeri de piezii populare plăsmuite de geniul popular, de bună seamă că cea mai nouă broșură apărută:

Cîntece de dor și jale

ale eroilor noștri de pe câmpul de luptă și din spitale

scoasă în editura »Foi Poporului Român« este o lucrare prețioasă în privința aceasta. Ea dă o icoană minunată de bună cum gîndește, cum simte și cum luptă soldatul român aflat pe frontul rusec, italian sau sârb.

În broșura aceasta sunt adunate cu îngrijire cele mai frumoase poezii ce le-au scris soldații de pe toate fronturile și simți o plăcere deosebită citind vers după vers, așa cum fiii poporului nostru le-au iscodit.

Indemnăm pe toți cetătorii noștri să-și procure această culegere de poezii pe care să o păstreze în biblioteca lor și mai târziu ca o amintire a teribilului războiu, în care neamul nostru și-a vîrșat sîngele cel mai generos. Prețul unui exemplar e de 56 fileri, plus 5 fileri porto postal.